

Natalija Šimunović

Ajda,
viša z
obzidja

Mohorjeva
Celovec

Natalija Šimunović

Ajda, vila z obzidja

Mohorjeva
Celovec

1. POGlavJE

Ura je deset minut čez polnoč. Po hišah se luči ugašajo, tu in tam kakšen soj televizijske svetlobe šviga po stenah in spreminja barve noči. Ulične svetilke samujejo v temi, družbo jim dela tiho žuborenje potoka, ki se hladno vije okrog vrtov, cestnih ovinkov in hišk.

V eni hiški pa vztrajno gori luč in na starem parketu dekliške sobe se valjata v papirjih, med leksikoni, raztrese-nimi barvicami in prižganim prenosnikom ena skuštrana gospa in ena skrbno počesana devetošolka. Slišati je, da se prerekata.

„Mami, prej si mi obljubila, da bom lahko torto, ko končava.“

„Sem, ampak nisem vedela, da bova delali do ... oh, polnoči! Poglej, kako je pozno! Čisto prepozno za torto. Raje brž pobarvaj tole Sueško morje in uredi še tale zemljevid, podpis, pa spat!“

„Vse po tvoje!“

„Ajda, če bi bilo po moje, bi jaz zdaj spala, ker imam jutri naporno operacijo. Ti bi pa nalogo za geografijo že med vikendom naredila.“

„Joj, kdaj pride ati?“

Skuštrana in oranžno skodrana gospa tiho in mirno pogleda Ajdo, ki zdaj vsa mulasta lepi še zadnje slike in napiše na plakat o Sueškem prekopu. Pomoli ji staro oguljeno modro barvico in reče:

„Še morje – barvaj! Ati se vrne v soboto.“

„Juhu!“ protestno pribije počesana rdečelaska. „Rekla mu bom, naj mi speče malinovo torto in jo bom sama – čisto sama pojedla!“

Mami Judita se ne vznemirja preveč. Pregleduje nastali plakat, ki ga bo hčerka jutri predstavila pred razredom, in na glas razmišlja: „Tole o Ptolomejcih bi lahko mirno izpustili ...“

„Zakaj? Meni se zdi zelo zanimivo,“ pametuje Ajda in na hitro pokuka na plakat, saj je že pozabila in v resnici ni imela pojma, kdo so bili ti Ptolomejci in kaj so iskali v Sueškem prekopu. Ampak beseda se je tako učeno in geografsko-zgodovinsko bohotila na plakatu, da se bo borila zanjo.

„Mami! A boš jutri tudi rekla: Gospa, tale vranica, glej-te, gre lahko kar ven. Joj, pa tale priželjc! Kdo pa to razume – dajmo ga odrezati. A? Tudi desno ledvičko bi mirno lahko izpustili, izrezali, saj imate še levo ...“

„Ajda, končaj.“

Ajda zavije z očmi, kot zna samo deklice iz devetega razreda devetletke. Tiste iz osmega in sedmega razreda jih sicer posnemajo, a nimajo pojma in si tudi ne upajo, ker še niso v zadnjem razredu. Devetošolke pa upajo celo reči: „Jooooj!“ in zraven še obrniti pogled do neba. Prav tako, kot to naredijo odrasli, samo da devetletkarice to uporabljajo za dosego otročjih ciljev in zato se z odraslimi o tem nenehno prepirajo.

Mami se dela, da ne vidi. To je eden izmed trikov odraslih. Delajo se, da ne vidijo, ker bi sicer morali ukrepati ali biti vsaj užaljeni.

Tišina, ki je nastala, je obe še bolj uspavala in iz barvice, ki je puščala za sabo sled oceana, je pod prsti Ajde na papirju nastajalo Sueško morje, ki je skorajda vzvalovilo pred njunima zaspanima pogledoma. Barva se je kar izlivala iz stare oguljene barvice in Ajdi se je zdelo, da sliši

valove, ki jih je majcen neugleden moder barvni svinčnik ravnokar izcedil na papir.

„Mami, kje si dobila tole barvico? Čisto posebna je. Tako gosto sled pušča na papirju.“

„Pokaži – je znamke Jolly? Ja, potem je še iz mojega osnovnošolskega kompleta. Ko sem hodila v osnovno šolo, kot zdaj ti, sem imela komplet jolly s 36 barvicami. Dobila sem jih za darilo in zame so bile kot zaklad, Ajda. Svetleče, nove, iz tujine in 36 jih je bilo!“

Judita se je kar zasanjala, ko je Ajda v rokah vrtela malo modro barvico in pripomnila: „In ena je preživela do današnjih dni, kot vidim. Res je *kul*, kot bi bila ... morska ali nekaj takega. Kot bi morje prikapljalalo iz nje ...“

Počasi sta se otrplih nog dvignili s tal, pomolili plakat pred sabo, Ajda ga je zvila v tulec in mami Judita je na hitro pripravila zmedo s tal.

Na pol spečo in smešno koracajočo počesanko je skuštranka Judita pospremila v posteljo, kjer jo je lupila iz strganih kavbojk in si dala duška s pritožbami čez hčerino garderobo, saj je ta na pol spala:

„Joj, a res moram to gledati? A tole strganko so ti prodali za hlače? Groza! Odslej kupujeva skupaj.“

Ko je naštela po sedem raztrganin na vsakem stegnu, na vsaki hlačnici, je začela obupano vzdihovati. Ajda se je zdramila – ravno toliko, da je zaznala nevarnost: Kirurginja na delu! Hitro je z najslajšim glaskom mamine mazice zapela: „Mamica, hvala. Lupčka mami? Cmok! Bom sama oblekla pižamo. Nočko!“

„Nočko.“

V hiši ob potoku sta se kmalu ugasnili dve lučki in do jutra sta Judita in Ajda v svojih sanjah pluli z ladjo po prekopu, dolgem 163 kilometrov: ena iz smeri Port Saida ob Sredozemskem morju in druga iz smeri Sueza ob Rdečem morju.

„Mami, obrni ladjo, enosmeren prevoz je!“ je vpila Ajda v blazino in mahala z rokama po topli posteljnini, namesto po vročem azijsko-afriškem soncu.

„Ajda, takoj obrni čolnič in pojdi v pravo smer! Zaleteli se bovaaaaa ...“ je vpila mama kirurginja in stiskala blazino k sebi, kot bi bila ladijsko krmilo.

Pi pi pi, pi pi pi ... pa je delala budilka in skoraj ji je zmanjkalo baterij, preden je vrgla iz sanjskega Sueškega prekopa mamo in hčerko, ki sta se potem zaletavali, obmetavali in napol skregani odšli vsaka v svojo smer: v šolo in operacijsko dvorano.

Šola

1. ura: razredni pouk

Ajda Skok je bila predsednica razreda. Imela je veliko petic v redovalnici, mamo kirurginjo, očeta pilota, in nekako samoumevno se je zdelo, da taka punca mora postati predsednica razreda. Ona se je pa počutila grozno! Sploh ni razumela, kakšna je njena vloga. Kaj mora pomeniti sošolcem: jim mora biti vzor, jih mora tolažiti, če jim v šoli ne gre, jim mora pomagati, če se stepejo?

Najbolj pa se je bala, da je ne bi proglasili za važno. In točno to se ji je dogajalo.

„Glej, Skokica je nove kavbojke nabavila.“

„Ja, itak – saj veš, spet bo rekla, da jih je ati iz Tunizije prinesel ...“

Ajda je molče šla mimo Pije in Maše. Preveč metod je že poskusila z njima – od prijaznosti do borbe –, in prišla je do spoznanja, da jo hočeta sovražiti in da jo želita vsak dan malo mučiti. Tako ju je zdaj pustila, naj uživata. Raz-

mišljala je, kaj lahko sploh predlaga za končni izlet, da bo sošolcem vseh in je ne bodo spet proglasili za važičko.

„Najboljše, da prav nič,“ si je mislila, saj tudi zadosti energije ni imela. Sueški prekop sta z mami „kopali“ do njih zjutraj in davek je zdaj plačevala s pekočimi očmi. Pomislila je: „Oh, upam, da mami res ne bo pacientu kakšnega organa po pomoti kar izrezala.“

Iz razmišljanja jo je prebudil učiteljičin glas:

„No, pa vprašajmo predsednico razreda. Ajda, kaj pa ti meniš? Gardaland – da ali ne?“

Ajda je brž seštevala, tehtala in merila v svoji glavi: Kako povedati, da bo vsem prav? Vsem prav?! To je nemogoče. Zanj je bil Gardaland od nekdaj čisto brez veze. Ampak če to pove na glas, bo z njo konec. Kaj naj reče, kaj naj stori, da je ne bodo med odmorom sošolci hudo razcefrali in proglasili za važičko?

„Ja, mislim, da je Gardaland čisto v redu, če so vsi za.“
Za trenutek tišina. Se je rešila?

„Oh, meni starši ne bodo dovolili, pa še predrago je. Nimamo vsi toliko denarja, a veš, Ajda!“

Pija je zavila zadnji *Ajda* do neba in prav tja je zasukala tudi svoje stekleno modre oči.

Takoj za njo je zavila svoje popolno naličene oči tudi Maša.

„No, potem vidve predlagajta kaj novega!“ se tokrat ni kar takoj predala Ajda.

Zavila je z očmi prav tako virtuožno in divje kot njeni sovražnici, povišala glas in se odločila, da je ne briga, tudi če se do konca skrega z vsemi. Tako ali tako hoče zboleti za končni izlet, ker jih v glavnem komaj še gleda vse po vrsti.

Na kolenih si je tiho razvila plakat „Sueški prekop“ in ga tiho obnavljala, ker je zelo rada dobivala petice. Uživala je, če je pred tablo povedala glasno in lepo par dobro

zvencečih stavkov – še posebej, če so celo učiteljice radovedno poslušale o zanimivih odkritjih, novih spoznanjih. Ja, zato je bila večna PIFLARKA. Zdaj, v devetem, ji je bilo že vseeno. Naj jo kar zmerjajo. Počasi je tudi sprevidela, kako ubogi so ti, ki so se odločili, da je ona piflarka. Po navadi so ji v kakem prepiru sledili tja do tretjega stavka, ki jim ga je zabrusila nazaj – potem so utihnili in debelo gledali. Samo še „Piflarka“ so znali ponavljati, kot zombiji, ki jim je vsa pamet odtekla skozi na široko odprta usta.

Nikoli več ne bo privolila, če jo bo kdo predlagal za predsednico. Nikoli! Komaj je čakala na zvonec, ki jo edini lahko odreši te neznosne teže in tega, da kar naprej vsi pogledujejo proti njej, in od tega polovica razreda komaj čaka, da ji v obraz pove, kako je brez veze predsednica. V začetku leta se je še sekirala. O, kako zelo! Celu nekajkrat je prinesla denar za sošolce, ki so jo obtožili, da si je izmislila prevelik obrok za zbiranje denarja za končni izlet. Veliko noči se je premetavala po postelji in iskala rešitve, sploh, ker je bila zaljubljena v sošolca Primoža in si je mislila, da mora postati popolna predsednica, da jo bo končno opazil.

A se je od tega vsako razredno uro bolj oddaljevala. Vedno huje je postajalo, sploh potem, ko je nekoč potočila solzico. Pija in Maša sta jo obtožili, da je ona razbila steklo pri vhodu. Zraven sta bili in videli, kako jo je Kevin – divjak iz 8. c – porinil v steklo. Ja, seveda ga je ona razbila – tudi porezala se je, ampak ne po svoji krivdi! Ni mogla verjeti, da sta Pija in Maša kaj takega izjavili, in to s takim veseljem in tako, kot bi bila Ajda celo leto prav hudobno načrtovala izstreliti se prav v tisto šipo!

Ko je razred videl njeno solzico, je bilo, kot bi morski psi v morju zaznali kapljico krvi: takoj so priplavali, jo dregali z gobci naravnost v ranico in zdelo se je, kot bi jo hoteli požreti. Ajda je obupano plavala med sošolci in

iskala prijazen pogled, razumevanje ... Ni ga bilo. Učiteljica je računala, preverjala zavarovanje stekla in druge nesrečne okoliščine ter ni opazila, kako se je razred počasi spreminjal v ocean požrešnih plenilcev okrog male ranjene ribice. Ajda se je skoraj razjokala, a ko je pogledala obraze sošolcev, ki so na to komaj čakali, jo je nekaj ustavilo in si je rekla: „Tudi ta trenutek bo šel mimo, verjetno ga bom preživela. Morski psi pa ne bodo nikoli več okusili moje kaplje krvi v vsem širnem oceanu!“

Od takrat je raje pogoltnila celo vedro solz v šoli, samo spustila ni več niti ene same! In od takrat je tudi na Primoža gledala čisto drugače. Saj ji je bil še kar všeč in ni se mogla ogreti za nobenega drugega fanta, ampak nobene skupne prihodnosti si ni mogla več naslikati z njim. Prej je že razmišljala, kdaj bi se lahko poročila in kje bi lahko vzgajala otroke. Na Bledu, ki je najlepši kotiček na svetu, ali v Kamniku, kjer sta oba živela? No, to zdaj ni bilo več pomembno – verjetno se nikoli ne bo poročila!

Pomembno je, da čimprej mine razredna ura in se čimprej reši naravnost v Sueški prekop!

Čez široko šolsko stopnišče maha Timoteju, košarkarju iz 9. b: kažeta si, koliko ur imata, in se s kretnjami dogovorita, da gresta skupaj domov. Vsaj to. Timotej, rdečelasikuštranec, ki je s svojim metrom sedeminosemdeset največji na šoli, je edini vrstnik, s katerim lahko debatira, ne da bi nenehno tehtala besede ali se afnala zraven. Tako fino je z njim klepetati na poti iz šole, pa še skupaj stanujeta: oba za cerkvijo na Šutni.

S Timotejem sta skupaj kobacala že v vrtcu in tudi do četrtega razreda sta bila vsak dan skupaj v šolski klopi, popoldne pa za mestnim obzidjem, kjer sta iskala hrošče, zbirala martinčke in drugo golazen. Mami Judita je zato komaj potolažila Ajdo, ko so ju v šoli ločili: Timotej je šel v peti a, Ajda pa v peti b. Tudi Juditi je bilo hudo, saj je

imela Timoteja iskreno rada, in če ga dolgo ni bilo naokoli, je že spraševala Ajdo, kod hodi prijatelj. Včasih je Ajda na skrivaj pomislila, da jih zagotovo združuje vsa ta oranžna skodranost, razlita čez njihove glave. Če so šli v kino ali na sladoled, so bili mimoidoči prepričani, da je visoki rdečelasec z obročem v svoji grivi sin skuštrane mamice in bratec počesane različice – Ajde.

Ajda je mečkala modro barvico v žepu svoje jopice. Z njo je včeraj pobarvala Sueški prekop in jo potem celo noč stiskala v dlani. Stiskala jo je, kot bi bil star in neugleden svinčnik plišasta igračka, mehak medvedek, ne pa pogrižen in že čisto ošiljen moder svinčnik iz mamičine zbirke barvic.

Naj že zvoni!

Odmor

Pija in Maša nemarno raztegujeta ustnice, ko žvečita čikgumi, napihujeta balone, nekatere punce ližejo lizike, in to tako, kot bi snemale kakšen glasbeni spot za novo uspešnico. Ajda jih opazuje in se v mislih sprehaja čez osem let vojn na Sueškem prekopu. Kmalu bo sama prehodila devet let vojn v svoji devetletki.

Dve leti so potrebovali, da so počistili razbitine in nevarne odpadke, ki so ostali za boji v prekopu Suez! Ponovno so ga odprli šele leta 1975 – ko so ga tudi poglobili na osem metrov.

Kakšni odpadki bodo ostali v njeni glavi po vseh bitkah od prvega do devetega razreda? Bo morala tudi ona poglobiti strugo in si omisliti večjo ladjo, da bo lahko še plula po kanalu naprej, v gimnazijo, na fakulteto ...

Gledala je fante, kako so vztrajno pošiljali SMS sporočila sošolki, ki je v kotu zardevala, nekaj časa protestirala, se enkrat celo posmejala, potem pa čisto zgroženo in resno oznanila, da jih je blokirala in naj se ne trudijo več. Tako

ali tako so navadni prasci, jim je še zabrusila, preden je prišla k Ajdi.

„Živijo, a imaš ti predstavitev plakata danes?“

„Ja, Suez.“

„Kaj?“

Ja, Veronika ni bila najbolj brihtna, je pa imela modrc že od petega razreda dalje in zdaj je nosila že košarico D, številko 85. Najhuje je bilo pri telovadbi, ko so pač vsi fantje, pa še učitelj, nenehno gledali, kako njena majica živo poskakuje gor in dol, levo in desno, desno in levo ... Ajda si je želela prestreči kakšno misel moškega dela razreda, ki je kazal znake hipnotične zamaknjenosti. Pa se je nehala truditi, ker je menda šlo za popolno odsotnost mišljenja in je videla, da lahko v miru postavi rekord na štiristo metrov ali pa kar prehodi stezo. Dejstvo je: kadar teče skupaj z Veroniko, je nevidna!

Veronika pa, kot bi morala zaradi tega svojega modrca malo prej odrasti kot sošolke. Rada se je pogovarjala z Ajdo – s Pijo in Mašo se je samo občasno družila, pa še to samo zato, ker so hodile skupaj na hip-hop.

Imela pa je nekakšno moč nad fanti, ki so ji sicer nagajali, jo dražili vse odmore, ampak so jo tudi najbolj upoštevati. Če je Veronika rekla recimo: „Jaz s temi norci že ne bom hodila po Gardalandu,“ je nihče ni ozmerjal s pi-flarko ali tečnobo. Še več! Tevž je celo dodal: „Ja, a ne! Jaz tudi ne grem, če Veronika ne gre!“

Ajda si je dolgo razbijala glavo, da bi ugotovila, kje tiči kak pameten razlog za to. Ni ga našla. Edini razlog je ostajal modrc številka 85, D košarica, in nazadnje si je rekla, da je v življenju včasih pač tako.

„Sueški prekop, Veronika. To je umeten prekop med Azijo in Afriko, 163 kilometrov dolg ...“

„Ja, ja. Saj bom slišala. Kar prihrani mi.“

„Saj samo malo ponavljam.“

Obe sta se zasmejala in lahko si videl iskrice v očeh skrbno počesane rdečelaske in luknjice v licih velike in resnobne punce, ki je sedela sredi avle kot nekakšna starejša sestra vse otročadi, ki se je podila, vreščala in zganjala oblast hrupa na šoli.

„Ah, raje mi povej, ali si že oddala prijavnico za vpis v srednjo šolo! Meni se bo sfecljalo, ker še kar ne vem, kam naj vložim prijavo.“

„Ja, jaz sem se vpisala na gimnazijo Kamnik. Saj veš, kako mi je mami težila: Samo tja, in nikamor drugam!“

„Da bi vsaj meni malo zatežili. Pravijo, da naj se sama odločim, in to tako, da si bom čimprej zaslužila svoj kruh. Zdaj pa ne vem: vzgojiteljska ali slaščičarska.“

„Ojej. Ja, ne vem. Meni se zdi potem bolje slaščičarska. Raje sem med slaščicami kot med polulanimi otročički, hihi.“

Vedno bolj jima je šlo na smeh in še bi klepetali in se hecali pa ju je zvonec odnesel v razred, kjer se je Ajda s svojim plakatом in z modro barvico pripravila kar pred tablo.

2. ura: geografija

Ajda ni vedela, kaj je lepše: to, da zunaj skozi okno lahko vsakič, ko zajame sapo, zagleda lepo belo akacijo, ki cveti na starodavnem šolskem dvorišču, ali pa dejstvo, da Maši in Piji niti ust ne uspe odpreti, ker ji beseda tako gladko teče.

Učiteljica Monika je nagnjena naprej, posluša in uživa. Vmes jo enkrat popravi, sprašuje: „Si rekla, da je že perzijski kralj Darej prvi ukazal prekopati ozemlje od Rdečega morja do Velikih grenkih jezer?“

Ajda brž pomisli, stisne modro barvico, ki jo valja po žepu.

„Uf, sinoči sem zgleda na pol prespala tale Suez. Darej?“

Grenka jezera – a to je mami gor napisala? Da ni kakšne atijeve letalske pogodbe pomotoma gor nalepila ...? No, evo, takole bom plačala svojo lenobo ...,” misli in stiska barvico, jo vrti v roki in zraven opazuje, kako Piji počasi postaja všeč na gefi, kako uživa, ker Ajda ni izstrelila odgovora.

Ajda še enkrat stisne staro barvico v pest, odpre usta in najprej jecljavo, nato pa – puf, kot bi brala z diapozitiva nekje v zraku – gladko zrecitira: „Tako je! Kralj Darej v petem stoletju pred našim štetjem! Še pred njim pa se je faraon Neho obsedeno ukvarjal z idejo prekopa, kar pa se celo velikim graditeljem Egipčanom ni posrečilo, saj je prekop vsakič znova ostajal neploven. Ptolomejci so se trudili nadaljevati z deli, a ko je Vasco da Gama konec petnajstega stoletja obplul Afriko, se dela na Suezju niso zdela več tako pomembna. Ideja o prekopu, ki bi povezal Rdeče in Sredozemsko morje, je dokončno zaživela šele 17. novembra 1869.“

Ajda se je ustavila, kot bi strmoglavila na zemljo od nekod, kjer so misli plavale v zraku skupaj s klopmi, svinčniki, računalniki in ljudmi, skratka, nekaj se ji je premaknilo v glavi in mislih, ko je tako vztrajno mečkala tisto modro neugledno barvico.

Učiteljica Monika je bila zelo vesela tekočih odgovorov. Rada bi spodbudila razred, da bi malo sodeloval:

„A ste videli, kakšen arhitekturni, gospodarski in kulturni dosežek tistega časa je pomenil Sueški prekop! Praviš, da je celo opera Aida posvečena tej veličastni gradnji? Super, Ajda, hvala. Bi še kdo imel kakšno vprašanje? Mogoče kakšna nejasnost?“

Pija in Maša sta imeli polno vprašanj.

„A moramo mi to znati?“

„No, nekaj dejstev zagotovo. Ajda, prosim za povzetke – kar na tablo jih napiši.“

Maša podobno kot Pija ni imela pojma, o čem je tekla beseda, ampak take priložnosti za mučenje ni hotela izpustiti: „Mene pa zanima, kaj se dogaja v tej operi Aida. Pa če bi lahko, recimo, Ajda zapela kako arijo iz te opere, saj flavto špila, pa tako je talentirana.“

Smehljaj, ki je razkril vrsto popolnih belih zob, se je razkril na lepem Mašinem obrazu – v trenutku je bila kot lačna barakuda.

Ajda se je počasi obrnila od table, kamor je pisala povzetke, in začela: „Uf, če prav pomislim ...“

Spet je jecljala.

„Če prav pomisliš, nimaš pojma, kar na glas priznaj!“ ji je odmevalo v prazni zaspani glavi, ko je živčno mencala svojo barvico jolly. Neugledno, zdaj že vlažno in toplo ...

Kar naenkrat pa spet: Puf! Odnoslo jo je nekam pod strop, kjer je potovala z nalivniki, ravnili, še učiteljičin prenosnik je kot metulj prhotal po zraku. Neverjetno, kako noro! Maša in Pija pa sta kot pribiti sedeli v klopi in grizli svoje popolne ustnice, ko sta čakali, da se Ajda udre v tla, ker ne ve odgovora ...

Ampak spet, kot po čudežu, se ji je utrgal plaz izbranih besed: „Aida: velika in ena najbolj spevnih oper velikega skladatelja Giuseppeja Verdija. Libreto je vzet iz antične zgodbe iz Egipta – ljubezenski trikotnik, ki pripoveduje o kralju Radamesu. Ta reši kraljično sovražne dežele, Aido, tako, da jo svoji ženi pripelje za spletično. Verdi se je po premieri v Scali priklonil sedemintridesetkrat. Žal v Suezu na prvi izvedbi opere ni bil prisoten. Koračnico iz te opere velikokrat pojejo italijanski nogometni navijači, skladatelj pa je za izvedbo veličastne in čudovite opere dal izdelati celo posebne trombe, ki jim danes rečemo Aida trobente. Žal pa arije danes ne morem zapeti, ker sem hripava. Lahko samo zamrmram malo nogometne himne – fantje, mi boste pomagali?“

Začela je pogumno mrmrati znano melodijo in fantje so zažvižgali, zamrmrali za njo, da se je učiteljici Moniki kar smejala. Kakšna super predstavitev in kakšna interaktivnost!

Smejala se je tudi Ajdi, ki je še kar plula nekje pod stropom in je sama sebi lahko preštela vseh sedem lukenj na kavbojkah, ki jih mami ne mara! Iz višav se je opazovala, kako prepričljivo nastopa pred tablo in ji besede kar vrejo iz ust ... Dokler ni spet treščila na tla, med svoje pojoče sošolce.

Kaj se dogaja v njeni glavi, kaj se dogaja v njeni roki? Odprla je dlan in pogledala v skrivnostno modro barvico: Je to barvica vseznalka, ki jo moraš samo stisniti in si zaželeto, da vse znaš? Mogoče je pa samo premalo spala in ji možgani čudno delajo. Ja. Zagotovo nekaj takega.

„Okej, kdaj pa zvoni? A tale ura nima konca?“ si je mislila in pogledala k Primožu, ki mu je bila nogometna himna strašno všeč. Maša in Pija sta hudobno šobili usta in strašno naveličano gledali, saj nista več vedeli, kaj storiti, in sta zato zdolgočaseno prepisovali povzetke s table. Maša je zraven dopisala: AJDA JE KOZA, Pija pa je domiselni napis opremila z dvojno kljukico in še z odlično (5)! Spet sta dobili malo barve na lica in ko je zazvonilo, sta zdirjali na stranišče, kjer sta se morali malo pogledati v ogledalo in se naličiti.

Odmor

Bele akacije so objemale staro obzidje pred šolo in tam sta Timotej in Ajda najraje pomalicala, če je bilo lepo vreme. Tudi doma, na Šutni, sta najraje tičala na kakem visokem in nevarnem koncu obzidja in spravljala mami v skrbi. Onadva pa sta iz višave gledala majhni mamici, kako se jezita, grozita in iščeta leste, da bi ju čimprej rešili nevarne višine. Takrat sta jo po navadi ucvrta kar naprej, saj

sta po starih mestnih škrbinah, koščkih obzidja in skritih jarkih, znala priti prav do Malega gradu, kjer je strašila pol ženska, pol kača – Veronika. Ha, da bi se nje bala? Ona je bila iz pravljice. Zid pa je bil čisto resničen in v njegovih stoletnih razpokah sta iskala vedno nove dokaze: ogledalo pošastne kraljice Veronike, denar služabnikov, nogavico mame kraljice, in še vrsto dragocenih dokazov, ki naj bi se skrivali v starodavnih režah obzidja. Pa martinčki! Timotej jim je rekel *zmaji* in govoril, da so za kazen pomanjšani za tristo let in bodo verjetno jutri postali normalno veliki zmaji in pobruhali z ognjem ves Kamnik. Potem sta na soncu čakala, kdaj bo kateri od njih zrastel, kdaj bo postal njun veliki in ne samo mali prijateljček. Danes jih ni bilo na spregled, zmajev. Samo Timotej, Ajda, dve banani in naloga za matematiko, ki jo je Timotej na hitro „dodelaval“.

„Tamle si spregledal minus. Dva sta. Znese skupaj en plus.“

„Aha, hvala.“ Timotej brž piše in računa dalje.

„Ati pride danes iz Izraela,“ vmes poroča Ajda.

„Super. X polovic ulomljeno z -14,23 je enako ...“

„Ja, super. A vi že veste, kam greste na končnega?“

„Ja, v Logarsko dolino.“

„Logarska dolina. Lepo se sliši. Videla sem jo na fotkah. Če bi jaz predlagala kaj takega, bi me raztrgali in mi povedali, da sem staromodna piplarka.“

„... x je ena polovica. Ajda, še en mesec zdrži s temi svojimi *bejevci*, potem ... potem bova mogoče spet sošolca.“

„Kaj? A res? A na naravoslovno greš? Jeeeee!“

Ajda je bila tako vesela, da je vstala in sredi zidu začela poskakovati.

„Ajda, pazi, Semolička gleda sem! Ne skači! No, saj še nisem sprejet. Saj veš, da nimam takih ocen kot piplarji,

ha. Ajda, dol greva – Semolička gre ven. Hitro! Na drugo stran skoči, pa skozi vrata na igrišče!“

Zvonec v šoli je glasno brnel, ko sta divja rdečelasca kot veter smuknila skozi glavna vrata in se brž pripravila vsak v svoj razred. Semolička je zunaj buljila v zid in pod dolgimi vejami akacijevih dreves poskušala najti privid, ki je prej nevarno poskakoval gor in dol ...

3. ura: matematika

Enačbe z oklepaji. Kot bi človek rekel: Sladoled z jagodnim prelivom, ali: Palačinke z nutelo! Ajdi je ura matematike vedno najhitreje minila. Med razlagami učitelja je vedno napisala še domačo nalogo in naredila dodatne vaje „ZA BISTRE GLAVE“ v učbeniku. Tile oklepaji so ji bili v tak užitek, da se ji je kar smejalo, ko je drugega za drugim lupila, in bolj ko se je bližala rešitev enačbe, bolj je krčila nepotrebne oklepaje, vedno lepše številke so se ji prikazovale pred očmi, tako da se je vmes spomnila, da pride danes njen ati domov! Jej, kako je to nobl! Takrat je seveda mami čisto druga: ne teži, nima časa po njeni sobi hodit špijonirati za umazanimi cunjami, lepše se obleče, na kosilo gredo k babici – in sploh in oh.

„To mi delaj,“ bi najraje naglas rekla Ajda, ko je čakala, da sošolci rešijo vajo s table, sama pa se je v mislih že sprehajala z atijem po Žalah, kamor sta vsakič šla na sprehod in prižgala svečo maminim staršem. Navada pač. Mami ni imela časa. Pisala je neko knjigo o zastrupitvi krvi in vsak svoj prosti trenutek je sedela za računalnikom in debelimi knjigami – sprehodi niso bili njen svet. Ona je znala samo hitro teči. Ajdi se je nasploh zdelo, da se mami strašno rada muči. Premalo spi, preveč bere in piše, preveč dela. Kadar pa že gre na svež zrak, se žene, da pride domov čisto premočena in crknjena. Ati pa se je znal tako lepo valjati po kavču, da sta z Ajdo velikokrat celo nedeljsko popoldne

izbirala tv programe in slaščice, dokler ju ni mami opozorila, da bo kmalu večer in bi bilo pametno eno posteljno zamenjati za drugo, še bolj pametno pa bi si bilo prej temeljito zdrgniti zobe, da bo šel ven ves cukrer, ki sta ga pomlatila.

„Pa večerjo tudi odmisli!“ je še dodala.

Ajdo to sploh ni motilo, ati pa je po navadi rekel: „Madonca, madonca,“ šel do hladilnika, vzel ven rdeče vino z napisom Chianti in s širokim nasmeškom dodal: „No, tole ni večerja. To je večernica.“

Atija si težko videl resnega. Četudi je bil pilot in je vozil ljudi med oblaki, četudi so zdaj te ljudi velikokrat hoteli bombardirati in pilote postreliti, on ni bil nikoli živčen.

$$(3x + 2) + (2x + 1) = (4x + 5) - (2x - 1).$$

Najprej odpravi oklepaje in pazi na predznak pred oklepajem ...

Ajda je opazovala, kako sta Maša in Pija že pogrizli svinčnike, frizura se jima je lepila na čelo in kvarila manekenski izraz. Matematični izraz pa je bil nedotaknjen in na debelo nakracan v njunih zvezkih.

$$\text{Ajda pa se je igrala: } 3x + 2 + 2x + 1 = 4x + 5 - 2x + 1.$$

„Združimo podobne člene,“ si je igrivo prigovarjala in ugledala Primoža, ki je prav tako s težavo vodil kačo števil in neznank po papirju.

$$5x + 3 - 2x = 2x + 6 - 2x.$$

Med prsti je tako, za šalo, stiskala in valjala modro barvico jolly.

„... in naprej gre lahko, kot C-dur lestvica. $X = 1!$ “

No, saj! A se je morala sredi najlepšega dela spomniti, da mora danes še v glasbeno šolo na flavto? To je seveda še pomenilo, da mora doma še malo pihati v flavto, in pravzaprav je postajala vedno bolj kisle volje in še zvonec, ki je naznanil konec matematike, nje ni spravil v dobro, ampak v slabo voljo.

Bolnišnica

Oddelek kirurgije

Ko je Judita v zelenih sterilnih natikačih za enkratno uporabo korakala proti svojemu kabinetu, se je opazovala v ogledalih in steklih. Slika v ogledalu ni kazala znakov mizernega počutja. Judita pa je bila čisto prepotena, lasje so se ji lepili na vrat, kjer se je še poznala črta od elastike operacijske kapice. Malo bo legla, saj ji je Sueški prekop vzel ure dragocenega spanja, čakata pa jo še operacija žolčevoda in sprejem bolnika na oddelek.

Telefon na mizi je oddajal zoprne zvoke. Sporočilo je na hitro prebrala – saj je poznala vsebino: ob pol sedmih se vrača Marko iz Izraela. Končno! Ti njegovih pogodbени leti in skoraj polmesečna odsotnost ji niso prav nič všeč. Nekaj manjka njej in še posebno Ajdi, ki vedno bolj jezika in slabo opravlja šolske obveznosti. Ah, to bo ta puberteta! Zakaj se ta ne da nekako operativno odstraniti ali vsaj pomanjšati?

Dr. Judita Skok je zeleno oblečena padla na posteljo, dala roke pod glavo kot najbolj kosmat in mišičast dedec in zmogla v desetih minutah odspati superspanec superženske. Vse bi bilo super, če ne bi zraven tako smrčala, da je glavna sestra že dvakrat prišla pogledat, ali se kdo ne davi v smrtnih krčih. Zdaj so že vsi na oddelku vedeli, da dr. Skokova tako smrči, da ji ne seže do pet noben starejši kolega. Še stroj za sterilizacijo se ne sliši, ko dr. Skokova vžge svojo „mašingo“, so se hecali anesteziisti. In bolj ko smrči, globlje v sen tone. Vsi so tudi že ugotovili, da ji zmanjka kakšna urica spanca, ker ponoči piše svojo novo knjigo ali pa gre še pred službo po moža na letališče.

Dr. Marjan Porenta je glasno pricokljaval v njun skupni kabinet. Zaloputnil je vrata (zdravniki ne uporabljajo

kljuk!), kihnil, odprl računalnik in odmaknil stol. Vse je šlo kot v nemem filmu s prižgano motorno žago, kajti slišalo se je samo smrčanje nežne rdečelase kirurginje.

Ko je napisal prvo poročilo, se je počasi predramila – po navadi je samo sebe prebudila s hrkanjem in glasnimi smrči, in ga pozdravila: „Marjan, si tudi ti že končal? Je šlo dobro?“

„Ja, naredili smo, kar smo mogli s tistim tumorjem. Zdaj bomo pa videli, kam bo šlo naprej – če bo šlo ...“

„A sem smrčala?“

„A če si smrčala? A, to je bilo! Sem že mislil, da spet vrtajo na urgenci.“

„Ah, nehaj no. Spet torej. Oprosti! Enkrat me boš še na mizo dobil, da mi operirate žrelnico – če ne, me bo še konec. Pa Marka tudi, ja.“

„Aha. Verjamem. A je doma?“

„Danes pride iz Izraela.“

Marjan je stipkal poročilo o operaciji, šel po kavo na avtomat in ko sta pokomentirala še zadnji dve operaciji in tisto, ki ju je čakala, sta pogumno šla naprej – v novo dogodivščino s skalpelom, krvjo in življenjem in smrtjo.

„Pojdiva, Gostilničarka!“

„Greva, Močerad.“

Samo bele stene so slišale njuni nenavadni imeni in vseeno jim je bilo – samo da gresta ropotat kam drugam.

Spet šola

Odmor

Pa zakaj mora med odmori vedno doživljati same šoke? Ajda je že zdavnaj ugotovila, da bi zlahka zmogla brez odmorov. Takrat so sošolci nesramni, nimajo pametnega dela in če ji ne uspe pravi čas pobegniti na zid s Timotejem, se je radi lotijo.

„Ej, a veš, na OŠ Toma Brejca pa gredo v Gardaland pa še v Legoland pa že so rezervirali avtobus, ker imajo super predsednika!“

Maša se je postavila Ajdi za hrbet. S Pijo in še nekaj fanti so glasno – tako, da bi jih lahko slišala tudi Ajda – ugotavljali, da bo njihov končni izlet zaradi nesposobne predsednice propadel.

Ajda je poslušala in se počutila kot bebček – kot nekdo, ki so mu zašili usta in zavezali obe roki. Lahko je mislila samo na malinovo torto in atija. Aha – in na pesmico, ki jo mora povedati: *Od nekdanj lepe so Ljubljanke slovele, a lepše od Urške bilo ni nobene, nobene očem bilo bolj zaželeno ob času nje cvetja dekleta, ne žene. Ko najbolj ...*

„Ej, a slišiš, predsednica?“ je vreščalo iz kupčka dolgolask s konjskimi repi in popolnim mejkapom.

„Kaj?“ je rekla Ajda kot polit cucek.

„Ja, ponudbo bi morala zrihtat na agenciji, a ne! No, a si?“ je vreščala Pija, ki je pri matematiki ravno dobila cvek.

„Ne, nisem. Mislim, da se moramo najprej strinjati glede tega, kam bi hoteli iti, kaj nas zanima. Ali razna zabavišča ali pa mogoče kak lep kraj v Sloveniji, mogoče kak adrenalinski park?“ je potihem komentirala svojo nesposobnost Ajda, ki je že čisto resno verjela, da je za vse nesreče devetega b razreda kriva ona sama.

„Ah, daj no! Pa da slučajno ne bi prijavila kakšne Lo-